

מ"ת 72832/06/23 - נהר אבו רקייק נגד מדינת ישראל - פמ"ד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 72832-06-23 מדינת ישראל נ' אבו רקייק(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 244992/2023

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אריאל ואגו
המבקש נהר אבו רקייק
ע"י ב"כ עו"ד מאור שגב

נגד
המשיבה מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד גאל נבון

החלטה

1. לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית משפט מיום 10.8.23, לפיה נעצר המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בשלב זה ממוקדת הבקשה בעתירת הסנגור להזמין תסקיר שירות המבחן עבור המבקש כדי לבחון חלופת מעצר אפשרית או מעצר באיזוק אלקטרוני.
2. דנתי בעניינם של שלושה מעורבים בפרשה המתמקדת בקבלה ובהחזקה של כמות גדולה של קוקאין - 3.89 ק"ג, אירוע מיום 5.6.2023. פרט למבקש נהר, התבקש מעצרו עד תום ההליכים של שני אחרים - סאלם והוד. עניינו של מעורב רביעי - סיף, התברר בנפרד, מאחר שאמרתיו מהוות ציר מרכזי בראיות המאשימה.
3. בהחלטה שעסקה בראיות לכאורה, מיום 10.8.2023 קבעתי, לגבי המבקש, כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מוצקה דיה, המבוססת על אמרתיו של סיף, ועל ראיות נוספות, בעיקרן נסיבתיות, ואילו ביחס לסאלם המארג הראיתי אינו עוצמתי כלל, ומטעם זה הוריתי על שחרורו לחלופה המבוססת על מעצר בית מלא. בהחלטה נוספת מאותו יום, הוחלט על מעצרו עד תום ההליכים של המבקש - נהר.
4. נאמר בהחלטתי, כי מדובר בתשתית ראייתית לכאורית שהיא מוצקה, ביחס לנהר, זו אינה מכורסמת, ומעלה כי הוא הרוח החיה מאחורי קבלת הכמות הגדולה והמסחרית של הסם בידי הקושרים, וכי הוא היוזם של ניסיון שינוע הסם, באופן מוסתר, ברכב שהיה נהוג בידי סיף, לצורך העברת הסם ליעד לא ידוע. צוין, שלנהר עבר מכביד של הרשעה קודמת בגין סחר בסמים ותלוי נגדו כתב אישום נוסף על עבירות סחר והחזקת סם. בשל המסוכנות הסטטוטורית הכללית, וזו הספציפית של המבקש, נמצא, שאין נסיבות חריגות שיצדיקו הזמנת תסקיר עבורו, והוחלט הכלל הרגיל של מעצר עד תום ההליכים לגבי מי שנתפס בעבירת סם חמורה.

5. בעניינו של הוד, נשמעו הטיעונים בהקשר הראייתי בישיבה של יום 10.8.2023, מאחר שבישיבה הקודמת עוד לא היה ערוך סנגורו לטעון. קבעתי כי תשתית הראיות הלכאוריות לגבי אינה עוצמתית כמו לגבי נהר, אולם חזקה מזו שכלפי סאלם, וכי מדובר בראיות שבעיקרן נסיבתיות, וכי סיף אינו מתייחס במפורש ואינו נוקב בשמו ובחלקו בפרשה. סיף לא סיבך באופן ישיר את הוד במקטע הקריטי של העברת הסם לרכב שבו הוסלק. הוזמן עבור הוד תסקיר שירות המבחן. ביום 18.9.2023, ניתנה החלטה על העברתו של הוד, למעצר בפיקוח אלקטרוני.
6. הנימוקים להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי הוד, התמקדו בכך שחלקו בפרשת שינוע הסם אינו ברור דיו, הנתון הנסיבתי המכביד המרכזי לגבי הוד הוא זה שהוא היה אחד מהנוסעים ברכב הליווי המוביל שנסע לפני רכבו של סיף, שם הוסלק הסם, שאין לו עבר פלילי וגילו צעיר, ושניהל אורח חיים נורמטיבי ותעסוקתי טרם מעצרו. התסקיר שהוזמן היה חיובי בעיקרו, והומלץ בו להעבירו לפיקוח אלקטרוני, לצד תנאים נוספים שנקבעו.
7. השתלשלות הדברים היתה כזו, שלעת הדיון בבית משפט העליון, בערר שהגיש נהר, באמצעות באת כוחו דאז (בש"פ 6228/23) ואשר נדון ביום 28.8.23, טרם הוחלט סופית בבקשה הנוגעת להוד, ועוד לא היה ידוע אם יעצר עד תום ההליכים או שישוחרר לחלופה, או, כפי שלבסוף הוחלט - יעצר בפיקוח אלקטרוני.
8. בהמלצת כבוד השופט ע. גרוסקופף, נמחק הערר, בהסכמת הסנגורית, תוך שמירת הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר, בשים לב להתפתחויות שיחולו ביחס למעצרו של המעורבים האחרים. על פי פרוטוקול הדיון בביהמ"ש העליון, העיר בית המשפט כי אם תהיה החלטה לשחררו של הוד, אפשר שהדבר יקים סיבה טובה להגשת בקשה לעיון חוזר.
9. אם כן - משהוחלט על העברת הוד למעצר בפיקוח אלקטרוני, בעוד נהר עצור עד תום ההליכים, אין מניעה, מהיבט דיוני, להגיש בקשה לעיון חוזר, כפי שנעשה, ולא היה צורך להציג שינוי נסיבות אחר כלשהו. מהיבט זה - הסנגור הנוכחי פעל כפי רוח החלטת בית המשפט העליון.
10. בלב טיעונו של הסנגור, עו"ד מאור שגב, הסברה, שאין הבחנה משמעותית ומוצדקת בין נהר והוד, במישור הראיות נגדם ובאשר לחלקם הנטען בפרשה, וכי יש מקום, לאור מה שהוחלט לגבי הוד, לבחון היתכנות חלופה או מעצר בפיקוח, גם לגבי נהר. הסנגור מסתמך על פסיקה שהגיש המתייחסת לצורך לשאוף להשוואה בין החלטות כאלה, כשמדובר בנאשמים באותה פרשה וכשאין הבחנה מובהקת המצדיקה תוצאה שונה ביניהם.
11. הסנגור ער לכך שנהר מצטייר באמרתיו של סיף, שהן הראיה המרכזית בתיק, כגורם הדומיננטי והיוזם של קבלת הסם לחזקת החבורה ושל שינועו ליעד לא ידוע, בתחכום ותוך שימוש בשני כלי רכב - רכב מוביל ורכב מובל, שבו הסם מוסלק, והוא זה הנהוג בידי סיף. הסנגור, גם ער לכך שסיף רחוק מלייחס דברים אלה להוד, וכי הראיות כלפי הוד, שונות ופחות עוצמתיות. אולם, הוא קובל על כך שהמאשימה בחרה להסתמך על קטעים מסוימים מעדותו של סיף, ולהתעלם, לעת גיבוש כתב האישום, מחלקים אחרים, שבבירור אינם אמת, כמו הקטע שבו סיף טען שנהר עצמו נהג בשלב הראשון ברכב, כאשר יצאו מבית חולים סרוקה, דבר שאינו נכון.

12. אמרותיו ועדותו של סיף, ייבחנו, בבוא העת, בהליך העיקרי. המשקל שיינתן לפרק כזה או אחר בדבריו, אינו נתון להכרעה כעת. השאלה שבה עלי לעסוק במסגרת הבקשה הנוכחית, היא האם השוני בתוצאה בין הוד לנהר, בהינתן מה שהוחלט ביחס להוד, מוצדק ומתחייב מנסיבות ענייננו, או שמא יש להרהר שוב, משמע - לעיין מחדש בהחלטה לגבי נהר, ולשקול האם יש להשוות את עניינם של השניים ולבחון היתכנות חלופה או מעצר בפיקוח אלקטרוני גם עבורו.

13. עברתי, שוב, על חומר הראיות ובדגש על דבריו הברורים והמפלילים של סיף. עד זה מייחס לנהר (שהוא מכנה "נהורה" - כך לפחות תומללו דבריו). את התפקיד המרכזי, היוזם והמוביל בפרשה. סיף אומר, בתמצית, שנהר הציע לו תמורה כספית על מנת שהוא יוביל את הסם ברכב. הסיבה לכך שנדרשו שירותיו, והוא היה לבדו ברכב עם הסם, נעוצה בכך שסיף מתמודד עם מוגבלויות (ואף נחקר בידי חוקר מיוחד), ובעליל הוא שימש ככלי נוח וזמין, לקחת על עצמו את מירב הסיכונים ואת האפשרות שייתפס. נהר ושני הנוספים, נסעו כזכור, ברכב המוביל שבו לא היה סם. הוד, שחלקו המדויק במיזם העברייני לא ממש ברור, אינו מצטייר כדמות היוזמת והדומיננטית והתשתית הראייתית הלכאורית לגבי שונה ופחות עוצמתית באופן משמעותי.

14. במישור הראייתי - נסיבות המעשה - מדובר בהבחנה בין השניים ולא בהעדר שוויון או חלילה באפליה. במישור הפרסונאלי - נסיבות העושה - לחובתו של נהר, בניגוד להוד, הרשעה מכבידה ותיק נוסף בענייני סמים שתלוי ועומד. צירוף המסקנות משני המישורים הללו, בהחלט מצדיק הבחנה שלפיה דינו של נהר להיעצר עד תום ההליכים במעצר ממש, ואילו לגבי הוד, ניתן להסתפק, כפי שנעשה, במעצר בפיקוח אלקטרוני ובתנאים נוספים שנקבעו.

15. גם כיום אין למצוא נסיבות חריגות וייחודיות לסטות לגבי נהר מהכלל שלפיו דינו של מי שמחזיק כמות כה גדולה של סם מסוכן, להיעצר עד תום ההליכים. משום כך - אין מקום להזמין תסקיר מעצר, וההחלטה לגבי הוד, על נימוקיה, אינה משנה מצב דברים זה.

16. לאור האמור - מצאתי לדחות את הבקשה לעיין חוזר.

בהסכמת הצדדים, בתום שמיעת הטיעונים בדיון שהתקיים היום, ההחלטה תוכנס למערכת הנט, וכך תובא לידיעת הצדדים, אשר הופטרו, בהסכמתם, משימוע פרונטאלי.

ניתנה היום, א' כסלו תשפ"ד, 14 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.